

## **Q&A n.a.v. het protocol volledige heropening scholen**

**Versie 19 augustus 2020**

---

### **ALGEMEEN**

Op 29 juni is het definitieve protocol volledig openen van het voortgezet onderwijs gepubliceerd. Wat zijn de belangrijkste verschillen met het vorige protocol?

- Scholen openen hun deuren volledig met ingang van schooljaar 2020-2021
- De 1,5 meter afstand tussen alle leerlingen onderling in het voortgezet onderwijs wordt per 1 juli losgelaten, ook als ze 18 jaar of ouder zijn;
- In de praktijklessen in het beroepsgerichte onderwijs en in het praktijkonderwijs is dat niet altijd mogelijk, dus daar houden leerlingen en onderwijspersoneel zoveel als mogelijk 1,5 meter afstand;
- De afstand tussen onderwijspersoneel en leerlingen blijft wel gehandhaafd, net als tussen onderwijspersoneel onderling.

Daarnaast blijven de hygiënemaatregelen van het RIVM van kracht. Het gaat daarbij om:

- Een goede melding en monitoring van besmettingen;
- Het strikt toepassen van triage wanneer ouders/verzorgers en andere volwassenen de school binnentreden (zie voor meer informatie: [rivm.nl/documenten/triage-bezoekers](https://www.rivm.nl/documenten/triage-bezoekers))
- Het strikt toepassen van de overige hygiënemaatregelen.

## **Op diverse scholen zal het voor leerlingen soms lastig zijn om in de gangen 1,5 meter afstand te bewaren tot de docenten. Hoe is dit op te lossen?**

Het is inderdaad belangrijk dat de 1,5 meter maatregel strikt wordt opgevolgd. Probeer dit zo goed mogelijk te handhaven door bijvoorbeeld looproutes te maken, pauzetijden te spreiden en het aantal bewegingen door docenten te beperken door leerlingen te laten wisselen van lokaal.

## **Mag de schoolkantine weer open na de zomervakantie?**

De schoolkantine mag weer open mits kan worden voldaan aan de 1,5 meter maatregel: het personeel houdt onderling 1,5 meter afstand tot elkaar en tot de leerlingen. Ook moet worden voldaan aan de hygiënemaatregelen.

## **De scholen gaan open voor alle leerlingen terwijl aan de andere kant door de overheid wordt opgeroepen om thuis te werken. Waarom geldt dit niet voor de VO sector?**

De boodschap is inderdaad: werk thuis als het kan en op locatie als het moet. Het werken op een school is echter aangemerkt als een vitaal beroep. Nu de deuren van alle scholen weer open gaan, wordt van leraren verwacht dat zij fysiek aanwezig zijn op school, tenzij het personeelslid tot de risicogroep behoort, klachten heeft of besmet is met Covid-19.

## **Kunnen er ook weer vergaderingen etc. worden gepland?**

Dat is inderdaad weer mogelijk, wel met inachtneming van de 1,5 metermaatregel, ook moeten de hygiënevoorschriften strikt worden opgevolgd.

## **Zijn ouders en externen weer welkom op school?**

Ja, op voorwaarde dat [triage](#) wordt toegepast en er anderhalve meter afstand wordt gehouden tussen het personeel en de ouder(s) /verzorger(s). Alleen als dat goed lukt kunnen afspraken met ouders weer op school plaatsvinden, uiteraard ook met inachtneming van alle hygiënevoorschriften. Het advies is echter om oudergesprekken zoveel mogelijk online te organiseren. Mocht u besluiten dat dit niet kan, plan het gesprek dan bij voorkeur op rustige momenten om extra drukte in de school te voorkomen.

## **Kunnen excursies en buitenlandreizen weer worden georganiseerd?**

Hierbij verwijst de VO-raad naar de algemene richtlijnen, houdt die goed in de gaten. Voor regels in de verschillende landen zie <https://www.nederlandwereldwijd.nl/reizen/reisadviezen>. Ook tijdens excursies en buitenlandreizen moeten de afstandsregels en hygiënemaatregelen (van het betreffende land) in acht worden genomen. Houd er rekening mee dat die regels kunnen afwijken van de Nederlandse regels en ook tijdens het buitenlandverblijf kunnen wijzigen.

## **Kan de school een diploma-uitreiking organiseren met aanwezigheid van alle ouders en leerlingen?**

In principe is dit na 1 juli weer mogelijk, uiteraard met inachtneming van de 1,5 meter maatregel tussen de leerlingen en het personeel en ook tussen de leerlingen en de andere ouder(s) /verzorger(s). Daarnaast is het belangrijk om de hygiënevoorschriften strikt toe passen. Ook geldt hier de algemene [trialoge regel](#), namelijk vooraf controleren of iemand klachten heeft.

## **Welke eisen gelden er in het kader van de luchtventilatie?**

Het is goed om de lokalen en andere ruimtes meerdere keren per dag te luchten door ramen en deuren 10-15 minuten per keer tegenover elkaar open te zetten.

Verder is het goed om recirculatie binnen één gemeenschappelijke ruimte waar meerdere personen gedurende langere tijd bij elkaar zijn te vermijden. Het gaat hier dan niet om recirculatie van lucht tussen verschillende ruimtes. Vermijd verder het ontstaan van luchtstromen door mobiele (zwenk)ventilatoren en airco's in gemeenschappelijke ruimtes. Indien er geen andere mogelijkheid is tot verkoeling, zorg er dan voor dat er geen luchtstroom van persoon naar persoon gaat.

Voor een volledig overzicht van richtlijnen rondom ventilatie wordt verwezen naar de [handreiking](#) die door de VO-raad samen met PO-raad en Ruimte-OK is opgesteld en naar de algemene richtlijnen van het RIVM <https://lci.rivm.nl/ventilatie-en-covid-19>.

## **Welke regels gelden er m.b.t. de gymlessen?**

Kleedkamers en douches mogen gebruikt worden. Binnen en buiten gym is per 1 juli ook weer mogelijk. De basisregel van 1,5 meter afstand tussen het personeel en de leerling moet wel worden gehandhaafd. Zie ook <https://www.kvlo.nl/hulp-en-advies/juridisch-onderwijs-cao/onderwijs.html> voor het protocol LO voor VO en VSO/PRO.

## **Kunnen alle leerlingen binnen de school tegelijkertijd met pauze?**

Het is raadzaam om de pauzes te spreiden. Dus kleinere groepen leerlingen per keer met pauze, waardoor er beter afstand kan worden gehouden tot de surveillerende volwassenen.

## **Kan er weer muziek- en zangles worden gegeven?**

Nee, er kan nog geen zangles worden gegeven op scholen. Ook schoolkoren kunnen helaas geen doorgang hebben. Het RIVM heeft richtlijnen geplaatst voor zangkoren en zangensembles dat repeteren en optreden weer mogelijk is. Er wordt onderzocht of dit ook mogelijkheden biedt voor zanglessen op scholen. Tot die tijd wordt afgeraden om te zingen tijdens muziekles.

## **Kan er een schoolfeest van 500 leerlingen worden georganiseerd?**

In principe is dit weer mogelijk met inachtneming van 1,5 meterregel tussen het personeel en het personeel en de leerlingen en toepassing van de hygiënemaatregelen.

## **Kan er na de zomervakantie ook onderwijs op afstand worden gegeven?**

Afstandsonderwijs kan worden georganiseerd als leraren niet fysiek op school kunnen zijn. Het is dan voor die betreffende les wel geheel op afstand en niet in combinatie met fysiek onderwijs (hybride onderwijs). Het is dus nadrukkelijk niet de bedoeling dat een leraar voor één programmaonderdeel zowel een fysieke les als – daarbovenop – een les op afstand moet verzorgen. Het is uiteraard wel mogelijk

om een fysieke les te streamen, of een opname te maken die kan worden terug bekeken. Bespreek met het team wat mogelijk is.

### **Kunnen de lessen (live) gestreamd worden?**

Ja, leraren mogen hun lessen streamen vanuit het leslokaal waarin ze lesgeven. Thuiszittende leerlingen kunnen op die manier de lessen volgen. Maak hierover afspraken met het docenten(team).

### **Tijdens het brugklaskamp overnachten de leerlingen in tenten zoals elk jaar wordt gedaan. Kan dat weer?**

We adviseren hierin terughoudend te zijn maar het is per 1 juli wel toegestaan mits de 1,5 meter afstand tussen personeel en leerlingen en personeel onderling wordt gehandhaafd en de hygiënemaatregelen en veiligheidsvoorschriften strikt worden gevolgd.

### **Wat betreft het schoonmaken van meubilair: moet dat tussen lessen door nog steeds worden gedaan?**

Nu de 1,5 meter maatregel tussen leerlingen onderling wordt losgelaten kan het schoonmaken van tafels en stoelen door leerlingen komen te vervallen. Voor de werkplekken van leraren geldt de schoonmaak wel bij binnenkomst en op het moment dat zij van werkplek wisselen.

### **Is het noodzakelijk om apparatuur telkens schoon te maken tussen verschillende groepen?**

Apparatuur dat ook gebruikt wordt door onderwijs (ondersteunend) personeel dient na ieder gebruik te worden schoongemaakt.

### **De extra kosten die zijn gemaakt door Corona, krijgen de scholen daar een extra vergoeding voor?**

Nee, vooralsnog komt er geen extra vergoeding voor de extra kosten die gemaakt zijn in de afgelopen en de aankomende periode.

## **Moet ik als school gebruik van mondkapjes etc. verplichten dan wel ter beschikking stellen?**

Het is geen verplichting dat er gebruik wordt gemaakt van mondkapjes of andere beschermingsmiddelen maar het kan voor het personeelslid wel een voorkeur hebben als diegene bijvoorbeeld moet surveilleren. Ook indien men zich niet goed aan de 1,5 meter afstand kan houden, bijvoorbeeld bij beroepsgerichte vakken of praktijkonderwijs, zou gebruik van beschermingsmiddelen uitkomst kunnen bieden. Ga hierover altijd wel eerst in overleg met de MR en de betrokken leraren.

## **OV-AFSPRAKEN**

### **Worden de OV regels aangepast?**

Scholen moeten, net als in de periode voorafgaand aan de zomervakantie, lokale afspraken maken met hun regionale vervoerder over het gebruik van OV door hun leerlingen. Hiervoor is het [‘Afsprakenkader Veilig Vervoer VO’](#) opgesteld.

Het is noodzakelijk om afspraken te maken omdat veel andere sectoren mogelijk in de samenleving in september ook (weer) gebruik zullen gaan maken van het OV. Spreiding blijft dus noodzakelijk, en daarmee het maken van goede afspraken.

Het uitgangspunt blijft dat leerlingen zoveel mogelijk met eigen vervoer of lopend naar de schoollocatie komen, of worden gehaald en gebracht door ouders/verzorgers. Alleen als het echt niet anders kan is het OV een optie. Iedere leerling die afhankelijk is van het OV moet ook op school kunnen komen. Scholen en vervoerders maken daarover lokale afspraken. De school en vervoerder(s) bekijken welke informatie daarvoor nodig is. Er dient maandelijks contact te zijn tussen vervoerder en school om te checken of het aantal ov-leerlingen verandert (bv. omdat de roosters zijn veranderd).

Scholen die per dag minder dan 100 leerlingen hebben die met het OV reizen, zijn uitgezonderd van het maken van deze afspraken. Wel moeten scholen voor wie dit geldt zich eenmalig ‘afmelden’ bij de regionale vervoerder.

## VAKANTIE

### **Kan een werkgever verbieden dat een werknemer in zijn vakantie naar het buitenland afreist?**

Verbieden is in beginsel niet mogelijk. Wel is het raadzaam de werknemer sterk af te raden om naar een risicogebied te reizen, de reisadviezen van het ministerie van Buitenlandse Zaken serieus te nemen en de werknemer erop te wijzen dat de gevolgen voor zijn/haar rekening en risico kunnen komen. Zo'n consequentie kan bijvoorbeeld zijn geen recht op loon als de werknemer toch afreist naar het risicogebied en vanwege het coronavirus door de lokale autoriteiten in quarantaine wordt geplaatst, waardoor hij/zij niet op tijd terug kan komen om werkzaamheden te hervatten.

Reist de werknemer naar een veilig gebied en verandert de situatie daar vervolgens waardoor de werknemer in quarantaine wordt geplaatst, dan is het uitgangspunt dat de werknemer recht heeft op loon. Dit kan anders worden als de situatie daar geleidelijk verandert en de werknemer de waarschuwing of instructie van de werkgever om terug te keren weigert op te volgen.

### **Wat zijn de regels voor leerlingen die op vakantie zijn geweest in landen met een oranje of rood reisadvies?**

Wie terugkomt uit een oranje of rood (geworden) land wordt dringend geadviseerd 10 dagen in quarantaine te gaan. De quarantaine geldt ook voor kinderen van boven de 12 jaar. Omdat kinderen tot en met 12 jaar nauwelijks een rol spelen bij besmetting met het coronavirus geldt voor hen de uitzondering dat zij wel naar school mogen en aan sportactiviteiten mogen deelnemen.

Voor leerlingen die vanwege het dringende thuisquarantaine advies direct na de zomervakantie niet naar school kunnen, is het doen van een verzuimmelding door de school bij de leerplichtambtenaar -anders dan eerder gemeld- **niet** nodig.

Voorop staat dat voorkomen moet worden dat leerlingen naar school gaan terwijl ze in thuisquarantaine horen te zitten. Scholen worden opgeroepen om zoveel als

mogelijk in overleg te treden met ouders en leerlingen over mogelijkheden om vanuit de thuisquarantainesituatie afstandsonderwijs te volgen.

## **Wat zijn de regels voor ouders die op vakantie zijn geweest in landen met een oranje reisadvies?**

Het wordt afgeraden om op vakantie te gaan naar 'oranje landen', voor 'rode landen' geldt een negatief reisadvies. Ouders die toch terugkomen uit een oranje of rood land worden dringend geadviseerd om 10 dagen in quarantaine te blijven. Zij moeten dus thuis blijven en mogen ook niet op school of op het schoolplein komen.

## **PERSONEEL**

### **Kan personeel dat behoort tot de risicogroep worden verplicht naar school te komen?**

De risicogroepen zoals door het RIVM benoemd, kunnen niet verplicht worden om naar school te komen. Werkgever en werknemer zullen in onderling overleg moeten kijken naar de mogelijkheden voor werken op afstand. Lees op de website van het RIVM over wie tot de risicogroepen behoort:

<https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/risicogroepen>.

### **Indien een werknemer zorgen heeft of vermoedt dat er sprake is van besmetting door Covid-19, wat word ik als werkgever geacht te doen?**

Wijs het personeelslid op het huidige regime waarin duidelijk staat vermeld dat een ieder met klachten niet mag werken en wordt geadviseerd zich direct te laten testen.

### **In de pauzes wordt er gesurveilleerd door het personeel, kan dit?**

Ook hier geldt de basisregel van 1,5 meter afstand tussen het personeel onderling en tussen volwassenen en leerlingen. Deze maatregel moet strikt wordt opgevolgd, dus ook tijdens surveillances. Als de fysieke afstand tot leerlingen en andere volwassenen niet geborgd kan worden, dan bieden beschermingsmiddelen wellicht uitkomst. Ga hierover wel eerst in gesprek met de medewerkers en MR.



## **Kan een personeelslid met een familielid in een risicogroep verplicht worden om fysiek op school les te geven?**

Nee, tussen werkgever en werknemer dient in deze situatie bekeken te worden wat wel kan.

## **Wat zijn de regels voor docenten en ander onderwijspersoneel die op vakantie gaan naar landen met een oranje reisadvies?**

Het wordt afgeraden om op vakantie te gaan naar 'oranje landen', voor 'rode landen' geldt een negatief reisadvies. Wie toch terugkomt uit een oranje of rood land wordt dringend geadviseerd 10 dagen in quarantaine te gaan. Als docenten of ander onderwijspersoneel naar landen met een oranje of rood reisadvies op vakantie gaan, is het hun eigen verantwoordelijkheid dat ze op tijd terug zijn om de volledige quarantaine af te maken voordat de school begint en ze weer aan het werk gaan. Het kan zijn dat de werknemer zijn werk niet (volledig) kan verrichten omdat hij of zij fysiek op school aanwezig moet zijn. In dat geval kan gesteld worden dat het niet-werken voor risico van werknemer komt, met als gevolg dat geen recht op loon bestaat. Scholen doen er verstandig aan hun personeel hier op te wijzen, zodat ze na de vakantie niet voor verrassingen komen te staan.

## **Wat zijn de regels voor docenten en ander onderwijspersoneel die op vakantie gaan naar landen met een geel reisadvies en gedurende de vakantie oranje/geel worden?**

Als iemand op vakantie gaat naar een code geel land dat tijdens het verblijf een code oranje/rood land wordt, kan dit voor risico van de werknemer komen afhankelijk van het feit of de werknemer bepaalde risico's neemt om in het land te blijven.

## **PRAKTIJKONDERWIJS EN BEROEPSGERICHTE VAKKEN**

### **Hoe moet worden omgegaan met de praktijkvakken?**

Voor praktijklessen in het beroepsgerichte onderwijs, de praktische vakken, en het praktijkonderwijs zegt het protocol dat het betrokken onderwijspersoneel en de

schoolleiding met elkaar in overleg treden wanneer afstand houden tussen leerling en docent niet altijd mogelijk is.

*Wat moet worden verstaan onder 'in overleg'?*

In overleg betekent dat met wederzijdse instemming tussen schoolleiding en de betrokken medewerker kan worden afgeweken van de regel dat leerlingen en medewerkers 1,5 meter afstand houden. Bij praktijklessen in het beroepsgerichte onderwijs, de praktische vakken, en het praktijkonderwijs is dit niet altijd mogelijk. Daarom moeten hierover afspraken worden gemaakt. Daarbij kan ook gekeken worden naar alternatieven. Zijn er misschien aanpassingen mogelijk, bijvoorbeeld in het geven van instructie?